

LECTIO DIVINA

IT-TIELET HADD TAR-RANDAN

Sena C

Lq 13,1-9

Kuntest tas-silta

Ninsabu fil-vjaġġ ta' Ġesù mill-Galilija għal Ġerusalem. Dan il-vjaġġ jieħu kważi nofs il-vanġelu skont Luqa (minn 9,51 sa 19,28). F'din il-parti twila l-evangelista jiġbor il-parti l-kbira ta' dak li Ġesù qal u għamel.

Is-silta tal-lum insibuha dritt wara li Ġesù kien tkellem dwar is-sinjali taż-żminijiet: *“Meta taraw sħaba tiela’ mill-punent, malajr tgħidu li tkun ġejja x-xita; u hekk jiġri. U meta jonfoħ ir-riħ isfel, tgħidu li sħana se tagħmel; u tagħmel tassew. Ucuħ b’oħra, tafu taqraw wiċċ is-sema, u wiċċ l-art ukoll; mela ż-żmien ta’ issa kif ma tafux tfissruh?”* (12,54-56).

LECTIO - Lq 13,1-9

“Dak il-ħin stess ġew xi wħud u qalulu b’dawk il-Galilin li Pilatu kien ħallat demmhom mad-demmi tal-vittmi tas-sagrificċji tagħhom.”

Wara li Ġesù jtkellem mis-sinjali taż-żminijiet, xi wħud jistaqsuh dwar is-sinifikat ta' tragedja li kienet għadha kemm seħħet, meta Pilatu qatel lil xi Galilin waqt li kienu jitolbu fit-Tempju u joffru s-sagrificċji tagħhom. Din il-ġrajja ma setgħetx ma toħloqx mistoqsija profonda fil-qalb ta' min jemmen: Fejn kien Alla meta dawn kienu jqimuh? Mistoqsija li għadha tberren fil-qalb tal-bniedem tal-lum quddiem diżgrazzji simili.

Iżda fil-qalb tal-Lhud dil-ġrajja ħolqot ukoll mistoqsija oħra, did-darba dwar ir-retribuzzjoni divina. Huma kienu jemmnu li kull tbatija jew diżgrazzja kienet kastig għad-dnub; għalhekk x'aktarx li Alla kien qed jagħtihom li ħaqqhom (ara: Ġw 9,2). Ġesù ried jikkoreġi din il-viżjoni, anke għaliex min jemminha jkun qed jgħid lilu nnifsu: ‘mela jekk jien ma għalix bħalhom għax jien tajjeb’, u jserraħ rasu mis-salvazzjoni tiegħu. Għalhekk Ġesù jistaqsihom:

“Tahsbu intom li dawn il-Galilin kienu iżjed midinbin mill-Galilin l-oħra biex sofrew dan kollu? Le, ngħidilkom, imma jekk ma tindmux, ilkoll tintilfu bħalhom.”

U minn jeddu jsemmi każ ieħor simili, tragedja oħra li din id-darba ma kinitx ikkawżata mill-bnedmin, waqt li jtenni l-istess mistoqsija:

“Jew dawk it-tmintax-il ruħ li fuqhom waqa’ t-torri ta’ Silwam u qatilhomm, taħsbu intom li kienu iżjed haħta min-nies l-oħra ta’ Ġerusalem? Le, ngħidilkom, imma jekk ma tindmux, ilkoll tintilfu xorta waħda.”

Ġesù jagħmilha ċara li jekk dawn mietu mhux għax kienu aktar midinbin mill-oħrajn u allura d-diżgrazzji mhumiex kastig ta’ Alla. Madanakollu huwa jagħmel pass ieħor u jistieden lil dawk li qegħdin jisimugh biex jindmu: *“Jekk ma tindmux, ilkoll tintilfu bħalhom.”* Fi kliem ieħor, anke jekk ma tisfgħux vittma ta’ xi diżgrazzja tistgħu tintilfu - jekk titilfu ruħkom. Anzi, fil-moħħ ta’ Ġesù din hi l-akbar diżgrazzja (ara: Mk 8,36). Minn hawn l-istedina ripetuta għall-indiema: *“Indmu!”*

André Louf jgħid li aħna spiss inserrħu rasna li diġà ssuperajna l-faži tal-konverżjoni. Hemm l-ewwel faži li hi n-nuqqas ta’ fidi u d-dnub, it-tieni faži: il-konverżjoni, u t-tielet faži: l-istat tal-grazzja. Haħna drabi nserrħu rasna għax mingħalina wasalna diġà fit-tielet faži u nieħdu pjaċir nitpaxxew u nintelqu fiha. Ġesù jrid ikisser din il-viżjoni u jgħidilna li lkoll għandna bżonn nikkonvertu, u nibqgħu nikkonvertu kuljum. Huwa jwissi dwar il-periklu ta’ dawk li jqisu lilhom infushom ġusti u ma jhossux il-bżonn tal-indiema (ara: Lq 15,7). *“Il bogħod mill-indiema jfisser ‘il bogħod mill-imħabba!’* Fid-dawl ta’ din is-sejħa urgenti, Ġesù jgħid il-parabbola tas-siġra tat-tin.

“Wieħed kellu siġra tat-tin imħawla fl-għalqa (tad-dwieli) (ἀμπελῶνι). Mar ifittex il-frott fiha, u ma sabx.”

Sew is-siġra tat-tin u sew l-għalqa tad-dwieli huma tixbihat li nsibuhom spiss fil-Bibbja u jirreferu sew għall-imħabba ta’ Alla lejn il-poplu tiegħu u sew għall-infedeltà ta’ dan il-poplu (Is 5,1-7; Eż 19,10-14; Ġer 2,21; 8,13; Mik 7,1; Hos 9,16; 10,1-8).

“Għalhekk qal lil dak li kien jaħdimlu l-għalqa: ‘Ara, ili tliet snin niġi nfittex il-frott f’din is-siġra tat-tin, u qatt ma sibtilha. Mela aqlagħha, għax għalfejn se tibqa’ tkidd l-art?’.”

It-tliet snin jistgħu jirreferu għas-snin tal-ħajja pubblika ta’ Ġesù. Daqshekk ilu Alla jiġi jfittex frott fil-poplu tiegħu, u għadu ma sabx.

“Iżda dak wieġbu: ‘Inti haħliha, sinjur, għal din is-sena, sa ma nagħżqilha madwarha u nagħtiha d-demel. Id-dieħla għandha mnejn tagħmel il-frott’.”

Ġesù Kristu huwa l-medjatur bejn Alla u l-bniedem (1Tim 2,5). Huwa hu li jidhol għalina quddiem il-Missier (Rm 8,34; Lhud 7,25). Is-sena mitluba hija “s-sena tal-grazzja tal-Mulej” li hu ġie biex iniedi (Lq 4,19).

Il-medjatur huwa dak li jitgħabba bil-piż li lit-tina jagħżqilha madwarha u jagħtiha d-demel biex jgħina tagħti l-frott. Jgħodd anke għas-sacerdot dak li jgħid Luciano Manicardi: “Ma jmissx lill-bniedem jiggudika fuq il-fekondità jew sterilità tal-bniedem ħuh, u aktar u aktar ma jmissx lilu jaqla’ jew jeskludi lil min jidher li ma jagħtix frott. Il-fatt li t-tina ma tagħtix frott isir għall-bidwi stedina qawwija biex jaħdem aktar u aktar ħalli dik is-sigra jpoġġiha f’kundizzjoni li tagħti l-frott. Kontra t-tentazzjoni tal-għebusija u l-eskluzjoni, il-parabbola tipproponi l-għejja doppja tal-imħabba: l-imħabba bħala ħidma, bħala impenn, li tagħmel kulma hu possibli biex issalva lil dik is-sigra.”

“Jekk le, aqlagħha!”

Minkejja l-għejja tal-imħabba tal-bidwi, tibqa’ l-libertà u l-għażla aħharija tas-sigra. *“Min jemmen fih ma jkunx ikkundannat; iżda min ma jemminx huwa ġà kkundannat...”* (Ġw 3,18).

Bħal fil-każ ta’ parabboli oħra, il-final jibqa’ miftuħ. Ma nafux jekk is-sena ta’ wara t-tina tatx il-frott mixtieq, bħalma ma nafux jekk l-iben il-kbir daħalx id-dar wara li missieru ħareġ jitolbu bil-ħniena (ara: Lq 15,28). Haġa waħda hi ċara: permezz ta’ din il-parabbola Ġesù jrid jikkoreġi żewġ żbalji: dak ta’ min jaqta’ qalbu mill-ħniena ta’ Alla għax jaħseb li digà tard wisq, u min-naħa l-oħra dak ta’ min jabbuza mill-ħniena ta’ Alla u jibqa’ jintelaq għax jgħid li għad fadal żmien.

MEDITATIO

Kif inħares lejn it-tbatija, il-mard, id-diżgrazzji ta’ madwari?... Inħoss li Alla qed jgħidli xi haġa bihom?... Qiegħed infittex li naqra tajjeb is-sinjali taż-żminijiet?...

Inħoss il-bżonn li nindem u nikkonverti? Jew inħossni digà “sewwa”?... Xi jfisser għalija *llum* li nindem?...

Meta l-Mulej jigi jfittex il-frott fija, qed isib?... Kemm-il sena ta’ grazzja tani l-Mulej sal-lum?... anke fil-formazzjoni.

Fl-attività pastorali tiegħi, kif qed inħares/niggudika lil dawk li niltaqa’ magħhom?... Lest li ngħejja u nbati biex inħobbhom u npoġġihom f’kundizzjoni li jagħtu l-frott?... Qed nidhol għalihom quddiem Alla?...

ORATIO - CONTEMPLATIO

Inpogġi lili nnifsi bħal dik is-sigra quddiem il-Mulej, nitolbu jkollu ħniena minni, u nroddlu ħajr għall-ħniena li qed juri miegħi.